

megkülönböztetés, de a vizsgálatok alapján elmondható az is, hogy a magyar társadalom a külföldről bevándorló „idegenekkel” szemben sem elfogadó. A határon túli magyarok jelenléte okozza a legkevesebb konfliktust, míg a homoszexuálisokat még mindig fenntartásokkal, előítéletekkel kezeli a társadalom, s nehezen fogadja el őket.

Kvalitatív vizsgálatok eredménye

Ebben a részben fókuszcsoportos vizsgálati eredményeimet mutatom be. Az előítélet-kutatások gazdag irodalma lehetővé tette, hogy a témakört ok-okozati szempontból közelítem meg, és az előítéletesség mélyebb tartalmi elemeinek megértésére is törekedjek. A Campus-lét kutatás kvantitatív elemzése a fókuszcsoportok kialakításának kiindulópontjául is szolgált, hisz megmutatta, mely karok hallgatóira jellemzőbb az előítéletes viselkedés, s melyekre kevésbé. Két fókuszcsoportot alakítottam ki, az egyiket előítéletesnek, a másikat elfogadónak feltételezem. A résztvevőket ismerőseimen keresztül igyekeztem úgy összeválogatni, hogy egymástól is, és tőlem is függetlenek, ismeretlenek legyenek. A kutatásomban a Debreceni Egyetem alap-, és mesterszakos hallgatói közül válogattam. Az előítéletesnek feltételezett csoportban a Mezőgazdasági-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási és a Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar hallgatói kaptak helyet. Az elfogadónak feltételezett csoportba olyan diákokat válogattam össze a Bölcsészettudományi Karról, akik a segítő szakmájukból kifolyólag szociálisan érzékenyek lehetnek, így a pszichológia, szociológia, és szociálpolitika szak hallgatói vettek részt a beszélgetésen.

A fókuszcsoportokon a félig strukturált interjúvázlat mellett két cikket, és egy videót is felhasználtam. Az egyik cikk egy határon túli magyar diákcsoporthoz és a helyiek közötti konfliktusról szólt, a másik pedig Jeszenszky Béla politikus-oktató előítéletességét feltételező tankönyv által kirobbantott botrányt mutatta be. A videó a 2012-es budapesti meleg felvonulást promotáló, provokatív felvétel volt. A kapcsolódó kérdések pontos meghatározására nem volt szükség, a résztvevők spontán reakcióira voltam kíváncsi, illetve arra, hogy a csoporton belül hogy hatnak egymásra a különböző nézőpontok. Az előítéletesség témakörén belül csak a romákról, határon túli magyarokról, külföldiekről, és homoszexuálisokról alkotott véleményeket, és az ezekhez kapcsolódó attitűdöket vizsgáltam.⁶

Feltételezésemmel összhangban az egyetemi hallgatók általam vizsgált két csoportja véleményüket, témához való hozzáállásukat tekintve elkülönült egymástól. Ennek oka az, hogy szándékosan két „szélsőséges” csoport létrehozására törekedtem, hisz az egyikhez a Campus-lét kutatás alapján leginkább előítéletes kar diákjai közül választottam résztvevőket, míg a másikhoz szociálisan érzékenyek feltételezett tanulókat kértem meg a részvételre. Alapvetően mindkét társaság tagjai elmondásuk szerint rendezett családi, baráti körülményekkel, aktív hallgatói jogviszonnal rendelkező diákok.

Az első általam felvetett téma a külföldről érkezett, egyetemünkön tanuló fiatalokkal szembeni attitűd volt. Velük kapcsolatban mindkét csoportban pozitív véleményekkel

⁶ Nem áll módomban az egyéb kisebbségeket, szélsőséges, deviáns, vagy bármely más okból a többségtől különböző csoportokat vizsgálni, ugyanis a dolgozat terjedelmi korlátai erre nem adnak lehetőséget.

